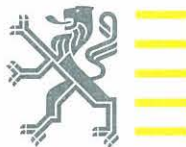

Vlaamse overheid

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van de Belgische militaire begraafplaatsen te HALEN en LEOPOLDSBURG

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006, 28 juni 2007 en 10 oktober 2007;

Gelet op het ministerieel besluit van 31 juli 2007 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten zijnde de Belgische militaire begraafplaatsen te Halen en Leopoldsburg ;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 08 mei 2008,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006:

1° Wegens de historische, meer bepaald militair-historische en historische context, historische, meer bepaald architectuurhistorische, artistieke en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Belgische militaire begraafplaats in Halen in verband met de Slag der Zilveren Helmen, gelegen te

Halen (Halen), Liniestraat ;

bekend ten kadaster:

Halen, 1e afdeling, sectie D, perceelnummer 84E.

2° Wegens de historische, meer bepaald militair-historische en historische context, historische, meer bepaald architectuurhistorische, artistieke en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Belgische militaire begraafplaats in Leopoldsburg, gelegen te

Leopoldsburg (Leopoldsburg), Koning Leopold II-laan ;

bekend ten kadaster:

Leopoldsburg, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer 2C20.

Artikel 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1) De Belgische militaire begraafplaats van Halen, gelegen Linestraat z.nr., wordt beschermd als monument omwille van haar:

- Historische waarde, meer bepaald militair historische en historische context:

De gevechten bij Halen van 12 augustus 1914, ook bekend als de 'Slag der Zilveren Helmen', wordt algemeen door historici beschouwd als het laatste cavaleriegevecht op divisieniveau. Het merendeel van de doden op deze begraafplaats is tijdens deze gevechten gestorven.

De begraafplaats is bovendien gelegen aan de rand van het slagveld van 12 augustus 1914, dat sedertdien nauwelijks gewijzigd is. In dit gave landschap zijn nog steeds vele elementen aanwezig, die bepalend waren voor het verloop van de gevechten, evenals diverse gedenktekens, die naderhand werden opgericht. Vlak naast de begraafplaats staat een gedenkteken voor het 4/24 Linierregiment.

- Historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde en artistieke waarde:

Typische aanleg met voormuur waarin traliewerk verwerkt zit, met de officiële grafstenen in een strak symmetrische aanleg waarin grasperken afgewisseld worden door paden met steenslag, met aanwezigheid van een gedenkkruis.

De beplanting op de begraafplaats is veelzijdig en versterkt de landschappelijk-artistieke waarde van deze begraafplaats.

- Sociaal-culturele waarde:

De herdenking van het historisch gebeuren wordt nog steeds in stand gehouden tijdens diverse jaarlijkse herdenkingsplechtigheden en educatieve activiteiten. Aan de basis hiervan ligt de vzw Vrienden van het Museum Slag der Zilveren Helmen. De begraafplaats getuigt ook van de innoverende wijze van begraven in oorlogstijd.

2) De Belgische militaire begraafplaats van Leopoldsburch, gelegen Koning Leopold II-laan, wordt beschermd als monument, omwille van haar:

- Historische waarde, meer bepaald militair-historische en historische context :

Oorspronkelijk Duitse begraafplaats, die aangelegd was op het militair domein dat door de Duitsers ingenomen werd.

In 1928 werd het Belgische gedeelte aangelegd, met o.m. omgekomen Belgische krijgsgevangenen die oorspronkelijk in Duitsland begraven waren. Na de Tweede Wereldoorlog werden op de plek van de verwijderde Duitse graven Belgische militairen, gefusilleerden, gedeporteerden en politieke gevangenen van de Tweede Wereldoorlog begraven. In totaal zijn er hier 1312 graven van de Eerste en Tweede Wereldoorlog, waaronder 6 Russen.

Het opvallend hoge aantal omgekomen krijgsgevangenen en politieke gevangenen wordt op de begraafplaats herdacht met 2 merkwaardige memorialen. De omgeving van de begraafplaats, namelijk het militair domein van Leopoldsborg, was voor een groot stuk bepalend voor het ontstaan en de historische evolutie van de begraafplaats.

- Historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde en artistieke waarde:

De Belgische grafstenen op het voorste gedeelte van de begraafplaats zijn volgens een merkwaardig patroon gealigneerd. Opvallende architecturale elementen zijn de twee witte memorialen met gebogen zadeldak, gewijd aan de krijgsgevangenen en politieke gevangenen.

De bomen van het park dienen als beschuttend scherm. Ze versterken het rustige karakter en verhogen aanzienlijk de landschappelijk-artistieke waarde van deze begraafplaats.

- Sociaal-culturele waarde:

De begraafplaats getuigt ook van de innoverende wijze van begraven in oorlogstijd.

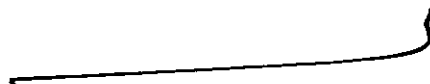
Artikel 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994 en 22 augustus 2006).

Brussel,

28 JULI 2008

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening

Dirk VAN MECHELEN